

EGY KATONA HALÁLÁRA

A hír, hogy Göndör Ferenc meghalt, csak anynyiban meglepő, hogy ez az ember tulságosan duzzadt az élettől, és a halál — hogy úgy mondjuk — “nem áll jól neki.” Göndör Ferenc vérmérsékleténél fogva harcos volt és katona, hivatását így is fogta fel. Valami belső kényszer szakadatlanul arra ösztönözte, hogy hadakozzék az erőszakosak ellen és a gyengébbek érdekében.

Göndör Ferencnél vérbelibb ujságirót alig ismertünk. A szedőgép zörgése, a nyomdagép dübörgése, a kefelevonat festékszaga — ez volt a világa, ebben érezte otthon magát és ez a légkör inspirálta. Megpróbáltak különféle politikai címkéket ragasztani rá, de a címke nem ragadt. Göndör Ferenc hadakozott mindenféle szélsőség és fanatizmus ellen — de ő maga is fanatikus volt az emberiség védelmében. Az igazságtalanság, a túlzás, a bigottság ingerelte. Magunk előtt látjuk, amint szivarját rágesálva diktálja fulmináns cikkeit, és a szemlélőnek ilyenkor az volt az érzése, hogy ha a cikk nem lesz elég a méltatlanság kiküszöbölésére, Göndör Ferenc azonnal a bűnös fejéhez vágja az írógépet is.

Az ilyen embernek természetesen sok barátja és sok ellensége volt. De sirja körül barátok és ellenségek valószínűleg megegyeznek abban, hogy igaz ember volt, abban az értelemben, hogy hiányzott belőle a kicsinyes önzés, az önérdék hajszolása. Ha tévedett — és vajjon ki lehet tárgyilagos bírója tévedéseinek? — hitt abban, amiben tévedett. Nem ismert középutat, felmegoldást, megalkuvást. Az ő szemében az igazság fehér volt, mint a szűz hó, és a gonoszság fekete, mint az éjszaka. És ha egy harcot vállalt, nem félt a hőret a vásárra vinni, sem fizikai, sem morális értelemben. Göndör Ferenc a megszállottak közé tartozott, azok közé, akik testben és szellemben két végén égetik a gyertyát. A gyertya most kieggett.

